

A nyugalom ideje

Közhelyszerűnek számít az a megállapítás, hogy rosszak az egészségügyi mutatóink nemzetközi összehasonlításban is.

A sok betegség egyik oka a stressz, a hajtás, a szünet nélküli robot. Nehezen tudunk lassítani, kikapcsolódni, regenerálódni. Szervezetünkben a naponta felhalmozódó méreganyag az éjszakai pihenés közben csökken ugyan, de nem ürül ki egészen; napról napra visszamarad annyi, hogy szükség van hétnaponként egy teljes pihenőnapra, a „nyugalom napjára”, amiről a Bibliában is olvashatunk.

Isten alkotta így az embert, és adta az életritmust, az élet törvényét, amit büntetlenül nem lehet megszegni. Mózes könyvében ezt olvassuk: „Emlékezzél meg a nyugalom napjáról, és szenteld meg azt! Hat napon át dolgozz, és végezd mindenféle munkádat! De a hetedik nap a te Istenednek, az Úrnak nyugalomnapja. Semmiféle munkát ne végezz azon (...) megáldotta és megszentelte az Úr a nyugalom napját.” (2Móz 20,8-11)

Szüksége van a testnek, léleknek napi, heti és éves pihenésre,

kikapcsolódásra. Az evangéliumokban olvasunk arról, hogy Jézus a megterhelő szolgálat után több esetben elvonult egy csendes, lakatlan helyre, hogy pihenjen, imádkozzon.

Különösen is a városi emberek, akik elszakadtak a természettől, élék át azt a csodálatos érzést, hogy gyógyul a testük-lelkük, idegrendszerük az erdőben, vízparton. Szakítsunk időt arra, hogy megcsodáljuk a virágokat, madarakat, a gyönyörű fényeket, színeket. A természet értelmes vizsgálata révén felismerhetjük az Alkotót, a Teremtőt is – írja Pál apostol.

Százezrek élnek betonrengtegben anélkül, hogy találkoznának házi-, illetve vadállatokkal, éreznék a friss avar, a virágok, az erdő illatát.

A bibliai értelemben vett pihenés, nyugalmi idő nem csupán alvást, semmittevést jelent, hanem a bűntől megmérgezett, zaklatott ember szabadulásának, gyógyulásának, helyreállításának idejét is. Szánjunk időt az Istennel való

kapcsolatra és a körülöttünk levőkkel, elsősorban családunk tagjaival való közösségre, hiszen az ember csak úgy kerül a helyére, ha a felfelé való és emberi kapcsolatait rendeződnek. Vegyük ezt komolyan egészségünk érdekében is.

Sokan már nem is tudnak elcsendesedni, mert mindig zaj veszi körül őket. Legyen ez a nyár a testi, lelki, szellemi megújulás ideje. Vegyük le a polcra a talán porosodó családi Bibliát, olvassuk nyitott szívvel az evangéliumokat, keressük Istent, amíg megtalálható. Jézus így biztat: „Kérjétek, és adatik nektek, keressetek, és találjátok, zörgessetek, és megnyitják nektek.” (Mt 7,7) „Főjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve és én megnyugvást adok nektek.” (Mt 11,28) „...aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el...” (Jn 6,37)

SZEVERÉNYI JÁNOS

Az elmélkedés 2004. június 2-án hangzott el a Kossuth rádióban

A kilencvenéves Pósfay György köszöntése

Drága Gyurka Bátyánk!

Az *Evangélikus Élet* és az amerikai *Erős Vár* adott hírt arról, hogy június 18-án ünnepelted kilencvenedik születésnapodat.

Most szerető családod és mások gratulációja után – kissé megkésve – a Magyar Evangélikus Konferencia nevében köszöntelek. Engedd meg, hogy egy veled kapcsolatos emlékemmel kezdjem.

A kilencvenes évek közepén egy budapesti utad alkalmával bejelentetted, hogy teológiai könyveid jelentős részét hittudományi egyetemünknek, gondosan megőrzött folyóirat-gyűjteményedet pedig volt iskoládnak, a fásori gimnáziumnak ajándékozod. Mindez Genfben van, el kell érte mennünk. S a kisbusz üzemanyagának egy részét fedezed is.

Autóba ültünk. Talán Bicske körül jártunk, amikor elkezdted mesélni életed történetét. Azóta is lenyűgöz, hogy sok évtizede történt eseményekre milyen részletesen és pontosan emlékszel. A fásori diákevek, *Sólyom Jenő* hitoktató és cserkészvezető hatása, *Raffay* és *Ordass* püspökök szerepe indulásodnál, a svédországi tanulmányút, az 1948-as világgyűlés, az amerikai lelkészi szolgálat mind-mind sorra került beszámolódban. Szóltál a Venezuelában úttörőként kezdett gyülekezetszervező és templomépítő évekről, majd az 56-os menekültek között végzett lelkipozíció megszervezéséről, a KÉMELM, az *Útitárs* elindításáról... Már Genf közelében autóztunk, amikor a világszövetségél végzett feladataidra került a sor.

Azóta is csodálkozom, honnan tudtad, mikor mit kell tenned, merre kell indulnod, hiszen legtöbbször járatlan úton kellett szolgálnod egyházunkat a nagyvilág szétszórtságában élők között. Soha nem kaptál kellő előzetes el-

igazítást, másoktól sem vehettél át elégséges tapasztalatot.

Lassan két éve a Deák téri templomban egyházunk kitüntetett az Ordass Lajos-díjjal. Akkor sok évtizedes szolgálataidról mindössze ennyit mondtál: „Végeztem azt a munkát, amit el kellett végez-

nem.” Legyen áldott szolgálatba hívó Urunk, hogy sok talentummal, óriási nyelvtelenséggel ajándékozott meg téged, hogy szívedet csordultig töltötte krisztusi tartalommal. Tőle kaptad leleményességedet, találékonyagodat is, hiszen magát az utat is meg kellett álmodnod, ki kellett taposnod, hogy egyáltalán elindulhass rajta. Te pedig mindig tudtad, mire készíted küldő Urad, s magyarul vagy svédül, angolul vagy németül hirdtetted az evangéliumot, mert azt „kellett végezned”! Hiszem, hogy minden „kell” mögött szolgálatba küldő Urunk áll.

Drága Gyurka bátyánk: Isten éltesse! Istennek adunk hálát érted s minden szolgálatodért.

Szeretettel ölel testvéred az Úrban:

ID. ZÁSZKALICZKY PÁL

A szlovák ősökre emlékeztek Szarvason

Szarvas város napján, július 24-én emlékeztek azokra a szlovák telepesekre, akik kétszáznyolcvankilenc évvel ezelőtt jöttek ide, és fáradságos munkával újra életet teremtettek a török pusztítás után kihalt területen. 2002-ben az evangélikus Ótemplom tövében állítottak emléket a *Harruckern János* nagybirtokos hívására ide érkezett harmincnégy szlovák családnak.

A letelepedési emlékkőnél koszorúzással indult az ünnepségsorozat. Megjelent többek között *Stefan Dano*, a Szlovák Köztársaság főkonzulja, *Babák Mihály* polgármester és *Mótyán Tibor*, a helyi szlovák kisebbségi önkormányzat

elnöke. A Déli Evangélikus Egyházkerület püspöke, *Gáncs Péter* is koszorút helyezett el az emlékműnél, majd az Ótemplomban az ezt követő istentiszteleten hirdette Isten ígését. A helyi lelkészek, *Lázár Zoltán* és *Horváth Olivér* szlovák nyelven elmondott imájukban emlékeztek az ősökre.

Az istentisztelet után a templomban adták át a Pedagógiai és a Szociális Tevékenységért díjakat. Az ünnepséget követően a jelenlévők a Vízi Színpadra siettek, ahol megnézhették a Cervinus Teátrum *Tessedik* című zenés darabjának ősbemutatóját.

Forrás: Evangelikus.hu

A Luther-rózsa színei

Anyanyelv – egyház – nemzet

A Magyar Evangélikus Konferencia tanulmányi konferenciája 2011. szeptember 30. és október 1. között a révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban.

Szeptember 30., péntek

- 17.00: Érkezés, regisztráció, a szobák elfoglalása
- 18.00: Vacsora
- 19.00: Nyitóáhitat – id. Zászkaliczky Pál – általános bevezetés
- 19.30: Írott betűvel és hirdett igével a megmaradásért – Bence Lajos író, szerkesztő és Gabriella Bence gyülekezeti felügyelő (Alsólendva, Szlovénia)
- 21.00: Egyházi turizmus – beszámoló és ötletbörze – Kocsis István
- 21.30: Esti imádság – Hafenscher Károly

- 10.30: Kávészünet
- 11.00: A múlt terhe, a jelen gondja, a jövő lehetősége a szlovák magyar kapcsolatokban – Demmel József doktorandusz történész (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
- 12.30: Ebéd
- 13.30: Kerekasztal-beszélgetés – vezeti Fabiny Tamás püspök
- 15.00: Záró istentisztelet úrvacsorával – Fabiny Tamás püspök

***

Szeretettel várjuk a téma iránt érdeklődő testvéreinket. A részvételi díj szállással, teljes ellátással: 5400 Ft.

Jelentkezni szeptember 20-ig lehet postai levélben az oktatási központ címén (8253 Révfülöp, Füredi út 1), illetve e-mailen a revfulop@lutheran.hu címen.

Október 1., szombat

- 8.00: Reggeli áhitat – Gáncs Péter püspök
- 8.30: Reggeli
- 9.15: A négy nyelvű reformáció a Kárpát-medencében – Csepregi Zoltán egyháztörténész-professzor (Evangélikus Hittudományi Egyetem)

HÍREK, KITEKINTÉS

Wernfels, Németország. *Johannes Friedrich*, az októberben nyugdíjba vonuló bajor evangélikus püspök bejelentette, hogy nyugdíjazása után még két évig olyan vidéki gyülekezetben szeretne önként dolgozni, ahol nincs lelkész.

Erfurt, Németország. Fiatalok tüntettek a tartományi egyház új, központi épülete előtt. Az épület tizenegymillió euróba került, miközben csak egy esperességen belül tizenöt év alatt csaknem harminc százalékkal akarják csökkenteni a lelkési állásokat – állítólag pénzsűke miatt. *Ilse Junkermann* püspöknő az ezzel kapcsolatos beadványukat hónapok óta még csak válasza sem méltatja.

Athén, Görögország. Az Európai Unió takarékosra kényszerítő rendelkezései a görög ortodox államegyházra is súlyosan érintik. A parlament most törölte háromszáz új pap szentelését. A paphány pedig csak növekedni fog, mert az elmúlt évek alatt már így is háromszáznyolcvannal csökkent a papok száma.

Párizs, Franciaország. A világhírű Eiffel-torony közelében hamarosan új turisztikai látványosság születik, „az orosz kultúra és lelkiség központja”. Az orosz elnökségi tervezőhivatal bemutatta az épület terveit, melyeket négyszáznyolcvannégy pályázat közül választottak ki. A komplexum középpontjában ortodox katedrális és papképző szeminárium áll majd. Elkészülte után az orosz állam az Orosz Ortodox Egyház használatára bocsátja korlátlan időtartamra.

Chisinau, Moldova. Bár a lakosságnak pusztán 0,1%-a muszlim, az igazságügyi minisztérium államilag elismert felekezetnek nyilvánította a Moldovai Iszlám Ligát. *Vladimir* ortodox pátriárka ezt az „ortodoxok megalázásának” nevezte, és tiltakozott ellene.

Varsó, Lengyelország. II. János Pál pápa boldoggá avatásától sokan remélték a reménytelenül szétszakadt lengyel társadalom kiengesztelődését. Közvéleménykutatások szerint a megkérdezettek hetvennégy százaléka úgy vélekedik, hogy ez nem következett be.

Moszkva, Oroszország. Az orosz parlament családjogi bizottsága javaslatot terjesztett be a meg nem születettek védelmében, amellyel a magzatelhajtások számának csökkentését szeretné elérni. Így minden nőt, aki születendő gyermekét akarja elvétni, orvosi vizsgálatra köteleznének, amelynek keretében látnia kellene a magzatot és hallania a szívverését.

Immenstaad, Németország. 925 pár gyermekcipőt állított ki a város egyik terén a Durchblick nevű egyesület; ezzel emlékeztetve arra a 925 gyermekre, akiket Baden-Württemberg tartományban egy-egy hónap alatt nem engednek megszületni.

Hannover/Freiburg, Németország. Az evangélikus és a római katolikus egyház élesen bírálta a német parlament döntését, amely

bizonyos feltételek mellett megengedte, hogy előzetes vizsgálatok alapján kiszűrhető lehessenek a fogyatékkal születendő gyermekek. „Az emberi méltóság tiszteletben tartása nem csak egészséges emberekre érvényes.” A döntés ezenkívül a fogyatékkal élő emberek diszkriminációját is jelenti, ami erkölcsileg nem igazolható.

Csernobil, Ukrajna. A huszonöt évvel ezelőtti atomerőmű-katasztrófáról ünnepi istentiszteleten emlékeztek meg *Kirill* moszkvai pátriárka szolgálatával. Az eseményen jelen volt az ukrán és az orosz államelnök. Prédikációjában a pátriárka élesen kikelt az ellen, hogy az akkori katasztrófából szinte semmit nem tanult az emberiség. „Az ember helyzetének a világmindenségben spirituális vonzata van, s aki ezt nem akarja megérteni, csak újabb katasztrófát idéz elő” – mondta.

Vatikánváros. Megbeszélésen fogadta *XVI. Benedek* pápa *Kriszostomoszt*, Ciprus érsekét, hogy a közel-keleti keresztények nehéz helyzetéről tárgyaljanak. Hazájában az érsek súlyos támadások keresttüzében áll, mert tiltakozott, miután a sziget görög része békülési szándékkal fordult a szakadár török rész felé. Mindkét fél felháborodott az érsek tiltakozásán.

Bécs, Ausztria. *Christoph Schönborn* kardinális élesen elítélte a „papi kezdeményezés” elnevezésű kiáltványt, amelyben Rómával szembeni ellenállásra hívott fel háromszáznyolcvan osztrák római katolikus pap. „Aki az engedelmisség elvét föladja, az vét az egyház egysége ellen” – nyilatkozta a kardinális. A mozgalom vezetője ezt mint az egyház magatehetetlenségének jelét kommentálta.

Tokió, Japán. *Takehisa Takeda* professzor, a Tomisaka Christian Center vezetője szerint Fukusima örökre belevésődött az emberiség történelmébe. Beszélt a japán lakosság alig egy százalékát kitevő kereszténységnek az atomenergia elleni bátor kiállásáról és a buddhistákkal való – az emberiség nagy kérdéseit érintő – jó együttműködéséről.

Bensheim, Németország. A Felekezetkutató Intézet *Jézus hitvallása* címmel konferenciát rendezett, amely főleg a Jézus-kutatás és az Isten-kérdés mai gondjaival foglalkozott. Az egyik előadó a teológia korlátairól beszélt, hiszen Jézustól semmi írásbeli hagyatékunk sincsen. „A Biblia egyetlenegyszer tudósít az író Jézusról: amikor a hozzá hozott házasságtörő nő esetében a porba írt...”

Vatikánváros. A szakadár Szent X. Pius Papi Testvériség által végzett papszentelések a római katolikus egyház szerint teljesen érvénytelenek. Ugyanakkor az egyházon belüli tradicionalistáknak sem szabad megengedni, hogy szakadást idézzenek elő a katolikus egyházban. Ez viszont már *Walter Kasper* kardinális véleménye.

München, Németország. Az elmúlt őszen a Németországi Protestáns Egyház (EKD) elnöiese-

déséről írt nagy cikket *Fr. W. Graf* teológiai professzor. Azóta sem szűnt meg az e körüli vita, sorakoznak a pró és kontra állásfoglalások. A cikk egyik bírálója a következőkkel támasztotta alá aggályait: 2010-ben összesen 22 075 lelkész dolgozott az EKD egyházaiban, közülük mintegy 33%, 7289 volt nő. A női lelkészek egyharmada részállásban van. Az EKD 216 170 alkalmazottjának 74%-a nő. A gyülekezetekben rengeteg önkéntes munkás dolgozik, 69,9%-uk ugyancsak nő. Ezzel szemben a huszonkét tartományi egyházban egyetlen női püspök van. A teológiai karokon tanuló jövődől lelkészek nemek szerinti megoszlása 50-50%, viszont a professzori karban csak 10%-ot képviselnek a nők. Szó sincs tehát az egyház elnöiesedéséről.

Freiburg, Németország. 2010 katasztrófális év volt a németországi római katolikus egyház számára. A püspöki konferencia ezért „diáloguskezdeményezést” indított el, hogy ne csak a zárt klérus gondolkozzék el az egyház jövőjén. „Az egyházhoz fűződő mély kötődés és szeretetteljes kérés” címen most több, a Kereszténydemokrata Unióhoz tartozó politikus fejezte ki mélyes aggodalmát, és tett javaslatokat. Egy egyháztörténet-kardinális azonban a politikusok szemére veti, hogy erre semmi jogosultságuk nincs, hiszen csak a papi nőtlenséget akarják megszüntetni és „egy másik egyházat” szervezni.

München, Németország. *Wiltrud Huml* római katolikus teológiai professzor intette egyházát: ameddig változás nem történik, egyre erőteljesebben lesz téma a nők nagyobb szerepvállalása az egyházban. A társadalomban végbemenő gyors változások egyre furcsábbá teszik az egyházban uralkodó helyzetet.

Dortmund, Németország. A Vesztfáliei Evangélikus Egyház megtiltotta egy lelkészfeleségnek, hogy férje gyülekezetének parókiáján asztrológiai (kártyavetés, jóslás, horoszkópkészítés) tanácsadást működtessen. Az asztrológia nem egyeztethető össze a keresztény hittel – volt a megokolás. Parókián pedig amúgy sem működhet semmiféle „iparág”.

Addisz-Abeba, Etiópia. Első alkalommal tett látogatást *Martin Junge*, a Lutheránus Világszövetség új, chilei főtitkára a Mekane Jesus nevű evangélikus egyháznál. Ez annál is fontosabb, mert ez az 5,5 millió evangélikust számláló egyház a világ leggyorsabban fejlődő lutheránus egyháza, bár a politikai helyzet nemigen kedvező az országban. A Mekane Jesus egyház a világszövetség harmadik legnagyobb tagegyháza.

Berlin, Németország. A Brandenburgi kapunál tervezett nagy tüntetést egy előkészítő bizottság szeptember 11-én, a New York-i terrortámadás tizedik évfordulóján. *Vallások a békéért* lesz a demonstráció témája, amely emlékeztetni akar nemcsak az egyesült államokbeli, hanem az afganisztáni és iraki terror áldozataira is.

Összeállította: G. I.

Mosoly

Uram,
néha egy fejfájás is „kiüt” bennünket.
Ugyanakkor ismerünk embereket,
akik szinte vakon,
rossz vérnyomásuktól szédülögve,
fájós lábbal tapossák a pedált:
kerékpározniak
– és mosolyognak.
És a mosolygásukkal mosolyt csálnak a mi arcunkra is.
Áldd meg, Uram,
az emberi mosolyt és az emberi kacagást,
hiszen ezek a Te ajándékaid.
Az egész teremtett világon
csak mi, emberek kaptuk tőled
ezeket a képességeket.
Talán éppen azért kaptuk,
hogy ne zúgolódván, panaszkodva,
magunkat sajnálatva cipeljünk keresztünket,
hanem sorsunkat bátran vállalva,
mosolyogva
menjünk az úton,
amelyen öröm és szenvedés váltják egymást.
Köszönjük azokat az embereket,
akik körülöttünk mosolyogva élnek,
életükkel példát és erőt adva nekünk.
Ámen.

Az imádság részlet *Döbrentey Il dikő Beszélgetek az Úrral* című könyvéből. A kötet a *Szent Gellért, a Luther és az Ekho Kiadó* közös kiadványa.

Adomány

Az Útitárs nyomda- és postaköltségére a legutóbbi szám óta a következő adomány érkezett:
• **Rusznayk Dezső, Sajógömör (Szlovákia) – 26 500 forint.**

Köszönjük a támogatást! Lapunk kiadásának és postázásának költségeihez szeretettel várjuk olvasóink támogató adományait a Magyar Evangélikus Konferencia, Budapest, Raiffeisen Bank 12010886-00146767-00100002 számlaszámára (külföldről HU 43 1201 0886 0014 6767 0010 0002).

Magyar evangéliumi lap
Megjelenik hatszor egy évben
Kiadja a Magyar Evangélikus Konferencia (Maek)
1088 Budapest, Puskin utca 12. (telefon: +36 1/338-2302)

Felelős kiadó: Pröhle Gergely elnök
Felelős szerkesztő: Szűcs Petra
(telefon: +36 20/824-8854, e-mail: petra.szucs78@gmail.com)
Megrendelés, információ: Zászkaliczky Pál (e-mail: maek@lutheran.hu)

A lap ingyenes, a nyomda- és postaköltségre adományokat kérünk és elfogadunk.

Bankszámla: Magyar Evangélikus Konferencia, Budapest, Raiffeisen Bank
Bankszámlaszám (belföldről): 12010886-00146767-00100002
(külföldről) IBAN: HU 43 1201 0886 0014 6767 0010 0002
SWIFT: UBRTHUHB